TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Sáng kiến Phật giáo và AI

ISSN: 2734-9195 12:06 20/12/2025

Cư sĩ Chris Scammell cho biết ông vô cùng lo ngại về sự phát triển chóng mặt của AI, đặc biệt là khi những người "không mấy nổi tiếng" như ông và bạn bè lại "có rất nhiều việc phải đóng góp cho sự an toàn của AI trong một thời gian ngắn".

Tác giả: **Hayden Royster**
Việt dịch: **Thích Vân Phong**
Nguồn: www.interfaithamerica.org

Giám đốc điều hành của Conjecture (COO), Công ty an toàn AI, Cư sĩ Chris Scammell đến London vào năm 2022 để làm việc tại Conjecture, một công ty khởi nghiệp về an ninh mạng sử dụng **trí tuệ nhân tạo**, anh đã chuyển đến sống trong một tu viện **Phật giáo Tây Tạng** ở trung tâm thành phố.

Đây là một nơi cư trú thích hợp cho Cư sĩ Chris Scammell, việc thực hành tâm linh của ông đã phát triển song song với nỗi sợ hãi ngày càng tăng của ông về trí tuệ nhân tạo.

Năm 2021, Cư sĩ Chris Scammell làm việc tại một quỹ đầu cơ ở Manhattan và sống cùng bạn bè, hai kỹ sư máy học sau này trở thành những tiếng nói nổi bật trong nghiên cứu trí tuệ nhân tạo. Mùa đông năm đó, dưới bí danh Janus, bộ ba bắt đầu soạn thảo *"Simulators"*, một bài phê bình ban đầu về các mô hình ngôn ngữ lớn gây tiếng vang ở Thung lũng Silicon và nhiều nơi khác. Vào mùa xuân năm 2022, các kỹ sư này gia nhập nhóm sáng lập của Conjecture, và Cư sĩ Chris Scammell được mời tham gia.

Cư sĩ Chris Scammell cho biết rằng ông vô cùng lo ngại về sự phát triển chóng mặt của trí tuệ nhân tạo, đặc biệt là khi những người *"không mấy nổi tiếng"* như ông và bạn bè lại *"có rất nhiều việc phải đóng góp cho sự an toàn của AI trong một thời gian ngắn"*. Tuy nhiên, ông vẫn tìm thấy sự hài hòa giữa công nghệ và đức tin Phật giáo, vốn đã phát triển mạnh mẽ sau một chương trình học đại học ở Bodh Gaya, Ấn Độ.

“Với sự đơn giản hóa quá mức, một số trường phái Phật giáo tin rằng chúng ta, với tư cách là những thực thể, được hình thành từ một nguồn ý thức lớn hơn,” ông nói. *“Đây là, theo nghĩa bóng, chính là mô hình ngôn ngữ lớn”.*

Hiện tại, sau ba năm làm việc tại Conjecture, gần đây nhất là giữ chức vụ giám đốc điều hành (COO), Cư sĩ Chris Scammell đang dồn toàn lực vào một dự án mới: Sáng kiến Phật giáo và Trí tuệ Nhân tạo (Buddhism and AI Initiative) được công bố rộng rãi vào tháng 8 vừa qua, dự án này nhằm mục đích tập hợp các phật tử, các nhà công nghệ và các nhà nghiên cứu để định hình tương lai của trí tuệ nhân tạo.

Trong một thông báo trên các diễn đàn trực tuyến LessWrong và Effective Altruism, Cư sĩ Chris Scammell mô tả sáng kiến này *“như một nỗ lực nhằm giúp Phật giáo, với tư cách là một nhóm các bên liên quan, ‘bắt kịp’ với trí tuệ nhân tạo (AI)”.* Ông đã nêu ra các lĩnh vực có tiềm năng tác động, bao gồm *“quản trị và chính sách AI”* và *“công nghệ thức tỉnh và điều chỉnh”.*

Ngoài Cư sĩ Chris Scammell, đội ngũ nòng cốt của tổ chức còn bao gồm Alex Sakarassian, một nhà sáng lập công ty khởi nghiệp nay trở thành vị giảng sư Phật học; Ryan Stagg, cựu chiến lược gia kỹ thuật số của Viện Tâm trí và Cuộc sống của Đức Đạt Lai Lạt Ma; Austin Pick, một nhà quản lý lâu năm tại Đại học Naropa, một trường đại học Phật giáo ở Boulder, Colorado; và Peter D. Hershock, một nghiên cứu viên cao cấp kiêm nhiệm tại Trung tâm Đông Tây và là tác giả của cuốn sách năm 2021 *“Phật giáo và Công nghệ Thông minh”* (Buddhism and Intelligent Technology).

Lần đầu tiên Cư sĩ Chris Scammell liên hệ với Giám đốc Chương trình Phát triển Nghiên cứu Châu Á và là điều phối viên Sáng kiến Những vấn đề đạo đức trong **trí tuệ nhân tạo (AI)** tại Trung tâm Bờ Đông-Tây ở Honolulu, Hawa, Hoa Kỳ, Thiền giả Peter Hershock thông qua Viện Tương lai của Cuộc sống (Future of Life Institute), một tổ chức phi lợi nhuận đứng sau bức thư ngỏ gần đây lên án việc theo đuổi trí tuệ siêu nhân tạo, với những người ký tên bao gồm Hoàng tử Harry, Công tước xứ Sussex, thành viên của gia đình hoàng gia Anh và người được mệnh danh là *“cha đẻ của AI”* nhà khoa học máy tính Geoffrey Hinton. Viện này cũng đã cung cấp nguồn tài trợ ban đầu cho Sáng kiến Phật giáo và AI.

Cư sĩ Chris Scammell (bên trái) và Thiền giả Peter Hershock vào tháng 10/2025 tại Dharamsala, Ấn Độ.

(Ảnh: Chris Scammell)

Đôi nét về tác giả

Nhà báo Hayden Royster, nhà viết kịch sống tại Oakland, California. Bị thu hút bởi sự giao thoa giữa **tín ngưỡng**, văn hóa và công nghệ, ông đã viết bài về nhiều chủ đề đa dạng, từ một nhà thờ lịch sử của người da đen được chuyển đổi thành một tập thể nghệ sĩ cho đến sự chồng chéo giữa chủ nghĩa tận thế và Qanon, phong trào bắt đầu xuất hiện từ năm 2017, với những thông điệp đăng tải trực tuyến bởi một người tên "*Q*".

Người này tự nhận là nhân viên chính phủ, có thẩm quyền tiếp cận các tài liệu mật ở cấp độ Q, cấp độ cao nhất của Bộ Năng lượng Mỹ. Tác phẩm của ông đã được đăng tải trên Religion News Service, KQED, Berkeleyside và ARC Magazine, cùng nhiều ấn phẩm khác. Ông có bằng Thạc sĩ Mỹ thuật (MFA) chuyên ngành Văn học phi hư cấu sáng tạo tại Đại học Bang San Francisco và hiện là Biên tập viên cộng tác tại Cao đẳng Saint Mary's ở California.

Ngoài các chuyến đi được đài thọ toàn bộ chi phí đến Hội nghị Hiệp hội Tin tức Tôn giáo tại Atlanta và một hội thảo viết báo tại Chicago, Chương trình Học

bổng Báo chí Tôn giáo còn bao gồm cơ hội được trò chuyện với một số nhà báo tôn giáo hàng đầu ở các quốc gia. Trong những năm trước, chương trình đã mời các diễn giả như Laurie Goodstein, Ruth Graham, Wajahat Ali, và Luis Andres Henao, và Jack Jenkins của RNS, cùng nhiều nhà hoạt động xã hội khác.

Tác giả: **Hayden Royster**/Việt dịch: **Thích Vân Phong**
Nguồn: www.interfaithamerica.org